

Soluziuns da cuntinuaziun e premissas d'entrada per giuvenils da l'Ucraina cun status da protecziun S en la vegliadetgna tranter 15 e 20 onns.

10avel onn da scola en la scola populara

Tenor Constituziun federala ha mintga uffant/mintga giuvenil il dretg ad ina instrucziun fundamentala e tenor la lescha da scola dal Grischun dependa il temp per percurrer ils stgalims da scola dal svilup individual da la scolara u dal scolar. En l'examinaziun singula cumprovada sclerescha il purtader da scola sin dumonda dals geniturs, schebain la scolara/il scolar po absolver il 10avel onn da scola.

Purschida da scolaziun Plus

La purschida da scolaziun Plus a la Scola St. Catharina a Cazas (Purschida da scola Plus – Scola St. Catharina) sa drizza a giuvenils da lingua estra suenter il temp da scola obligatoric che han lur domicil en il Grischun e vuessan entrar en il sistem da la scolaziun professiunala. La purschida sustegna giuvens umans da lingua estra sin lur via en ina furmaziun transitorica e parta da lur presavida, lur experientschas e strategias d'emprender, ed ha ses focus sin l'acquisiziun da cumpetenzas linguisticas e sin il diever da la lingua. L'instrucziun vegn realisada en gruppas da nivel. L'assegnaziun per persunas cun il status da protecziun S succeda tras l'Uffizi da migraziun e da dretg civil, Post spezialisà per l'integraziun.

Scolaziuns transitoricas

Giuvenils e giuvens creschids cun il status da protecziun S pon absolver en il Grischun ina scolaziun transitorica. Premissa per frequentar ina scolaziun transitorica è in nivel da lingua minimal da tudestg dad A2 (parzialmain B1) che sto vegnir demussà cun in certificat correspudent. Plinavant na dastgan ils giuvenils betg avair cumplenì lur 20avel onn da vegliadetgna. L'annunzia da giuvenils e da giuvens creschids cun il status da protecziun S succeda directamain tar las scolaziuns transitoricas che decidan davart in'admissiun definitiva.

Furmaziun professiunala da basa

Persunas cun il status da protecziun S pon absolver ina furmaziun professiunala da basa en il Grischun. Per l'admissiun a la furmaziun professiunala da basa da las persunas fugidas sto il patrun/il manaschi d'emprendissadi dumandar il permiss da lavur necessari (dumonda formular B1). Premissas èn plinavant cumpetenzas linguisticas sin nivel B1 en la lingua correspudenta. (Scola professiunala spezialisada Poschiavo: talian, ulteriuras scolas professiunalas spezialisadas: tudestg).

Tenor decisiun dal Departament federal da giustia e polizia (DFGP) dal 1. da mars 2023 astgan giuvenils da l'Ucraina cun status da protecziun S sin dumonda terminar la furmaziun professiunala da basa en Svizra, era sche il status da protecziun duess vegnir annullà avant la fin dal temp d'emprendissadi.

Scola media grischuna

Scolaras e scolaras da l'Ucraina cun il status da protecziun S pon tenor directives da l'Uffizi per la furmaziun media-superiura (disposiziun uffiziala dals 31 d'avust 2022) vegnir admess senza examen en il status d'ina scolara ospitanta/d'in scolar ospitant ad ina scola media dal Grischun, sch'ellas/els han frequentà directamain avant lur fugia ina scolaziun en ina scola equivalenta dal

stgalim secundar II (il pli baud suenter la fin da la 9avla classa e cun admissiun a la 10avla classa) tenor il sistem da scolaziun da l'Ucraina, sch'ellas/els disponan da cumpetenzas linguisticas en ina lingua chantunala en il rom dal nivel linguistic A2 (causa da l'instrucziun che ha lieu prevalentamain per tudestg, vegn recumandà in nivel linguistic da B1 en tudestg) e sch'ellas/els han tranter 14 e 19 onns. Per in'admissiun senza examen ston las premissas d'entrada esser ademplitas da maniera cumulativa. I n'è betg relevant, sche las scolaras ed ils scolars da l'Ucraina cun il status da protecziun S han frequentà la scola populara en il chantun Grischun avant l'entrada en ina scola media dal Grischun.

Scolaras e scolars da l'Ucraina cun il status da protecziun S che n'adempleschan betg da maniera cumulativa las premissas d'entrada per in'admissiun senza examen, pon far l'examen d'admissiun chantunal per la 3. classa dal gimnasi resp. per la 1. classa da la scola media commerciala u scola media spezialisada (examen unitar) tant or da la 2. sco era or da la 3. classa da la scola secundara.

Per scolaras e scolars da l'Ucraina cun il status da protecziun S che han gia ina finiziun da scola equivalenta al stgalim secundar II, èsi exclus da frequentar ina scola media dal Grischun.

Scolaras e scolars da l'Ucraina cun ils status da protecziun S valan en il rom da l'instrucziun en il sector da la scola media per la durada da l'instrucziun en ina scola media dal chantun Grischun sco scolaras e scolars dal Grischun cun dretg da contribuziuns en il senn da l'art. 2 al. 3 da la lescha davart las scolas medias dal Grischun (Lescha da las scolas medias LSM; DG 425.000).

Cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera

Sche l'elecziun professiunala n'è betg anc succedida, e las cumpetenzas linguisticas èn dentant avant maun, datti la pussaivladad da s'annunziar tar l'Uffizi per la furmaziun professiunala, partiziun cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera. Ella sustegna tar il process da la tscherna da la professiun differenziada e tar la confruntaziun professiunala da quella tscherna.